Sayı: 65

Amcabey

İtalyada Habeş askeri:
—Kusura bakma sinyor, i-adei ziyarette geç kaldım a-ma zehirli gazlarınızın ser semliği ancak geçti...

OLMASA . .

Her hafta sağa, sola yaptığımız piyazdı,
Yeter ki soframızda taşlı bulgur olmasa!
Yağmurdan şikâyete dilim bile var nazdı,
Asfalt caddelerde bir karış çamur olmasa!

Et yükselse ne çıkar vızgelir o da bize,
Abdurrahman çelebi dedik fasulyemize.,
Hava parası her an uygundu kesemize;
Velâkin karşısında fakir, memur olmasa!

Damatlara bir mektep daha açmış Macarlar
Git ilim öğren, diye hanım beni azarlar,
Mâdem kılıbıklığa sonsuz istidadım var:
Zecrî tedbirler bâri evde meşhur olmasa!

Razıyız tramvayın bütün yasaklarına,
Kırk yılda bir uğrasa hattâ duraklarına,
Fit olmuşuz ezelden o basamaklarına
Üstüste oturulan bir de vapur olmasa!

Rastlanmaz böylesine gelecekte, geçmişte,
Tepeden inme diye buna denilir işte:
Halledilmiş, celepler toptan yemin etmiş te..
Ne olur inanmaya Kırdar mecbur olmasa.

Yer yerinden oynadı, patlak verdi hıncından,
Bütün herkes iftihar etmeli kıvancından:
Yeni zengin ayırdı beş lira kazancından
Ve dedi: «Har vurup da harman savur» olmasa!

Amcabey şurada dolap, burada dalavere,
Taksi arar gibi bak dolaşmışız avâre,
Evraklarım gezerken hep daire, daire
Mazhar Osman, sendendik serde sabur olmasa!

AMCABEY

Ankara, Nizamettin Dilek:

— Maarif Vekilliği Garp klâsikler'nden altmıştan fazla eser tercüme ettirip bastırdı. Bunların arasına neden telif eser karıştırmadı?..

A. — Neşriyat yarı yolda kesilmesin diye olacak!

Sarıyer, Sabahat Ülker:

— Eskidenberi bay Nurettin Artam tarafından okunan radyo gazetesi bir kaç zamandır başka biri tarafından okunuyor. Buna bir diyeceğimiz yok. Fakat gazete bitince bay Aram «şen ve esen kalın!» derdi, şimdi ise «geceniz hayırlı olsun!» deniyor. Neden?..

A. — Her yiğitin bir yoğurt yiyişi vardır bayan!

Ortaköy, Kemal Akçagil:

— Gazetelere verilen evlenme ilânlarile mesut olanlar var mı acaba Amcabey?

A. — Var tabiî: Gazete sahipleri!

Cihangir, Adil Birok:

— Kendisile evlenmiye tasarladığım kızın, kahve rengi eldiveninin söküğünü beyaz iplikle diktiğini gördüm ve bu zevksizliği üzerine niyetimden vazgeçmiye karar verdim, sen ne dersin Amcabey?

A. — Vazgeçme bayım. Şükret ki kız, eline iğne iplik alıp beyaz iplikle olsun söküğünü dikmeği becerebilmiş. Bunu yapamıyan bayanlar da var ya!..

26 ŞUBAT 1944

İDARE YERİ :
Gağaloğlu, Halkevi sokağı
CUMHURİYET Matbaası

Posta kutusu: İst. 555
Telefon : 24290

AMCABEY

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
SİYASÎ MİZAH MECMUASI
Müessisi :
CEMAL NADİR GÜLER

Cilt: 3 — Sayı: 65

FİATI, HER YERDE
10
KURUŞTUR.

ABONE ŞARTLARI:

YURT İÇİ :	Bir seneliği	500 Kş.
	Altı aylığı	250 »
YURT DIŞI :	Bir seneliği	900 Kş.
	Altı aylığı	500 »

Dev Aynası

BOMBALANAN MANASTIR!..

Geçen haftanın ajans telgrafları arasında, üstünde fazlaca durulan haber, Cassina manastırının bombardımanı oldu.

Kavgada sille, tokat aranmadığı gibi atılan tokatların da, raslıyacağı yere bakılmaz.

Manastırın Müttefikler tarafından bombardımanı da, ister Almanların iddiası gibi bir vehim uğruna olsun; ister Müttefiklerin dedikleri gibi bir askerî zaruret yüzünden olsun, bombardıman tahakkuk etmiş ve koca manastır tuzla buz edilmiş bulunuyor.

İki tarafın iddiası da bizi ilgilendirmez. Fakat bu taarruzu protesto edenlere karşı bir Müttefik generalinin sözü üzerinde durmadan geçemiyeceğiz. Sayın general: «Bize antika binadan önce askerimizin sağlığı lâzım!.» diyerek münekkitlerin payını verdi!

Doğru söze ne demeli?..

O yeni dünya ki, bunayan eski dünyanın aklını başına getirmek, onu yeni medeniyet anlamile düzenlemek için silâh omuza edip Roma kapılarına kadar geldi!.. «Eski» de bazı fantezi veya pratik kıymetlerden başka bir değer aramıyan bu yeni dünya zihniyetinin — Âdem baba zamanından bile kalmış olsa — bir antika manastıra vereceği kıymet elbet modern bir insan değerinden aşağıdır..

Hem Holivut ne güne duruyor?.. Bir kaç metrelik film için şatolar, burçlar, kaleler kuran; Venedik kanallarını, Çin sokaklarını, Sibirya çöllerini stüdyolarda yaratan yeni dünya tekniği, günün birinde Cassino manastırı gibi daha yüzlercesini yapar, kâinata parmak ısırtır!..

AMCABEY

Bu harbin olaylarından: Çemberleme!..

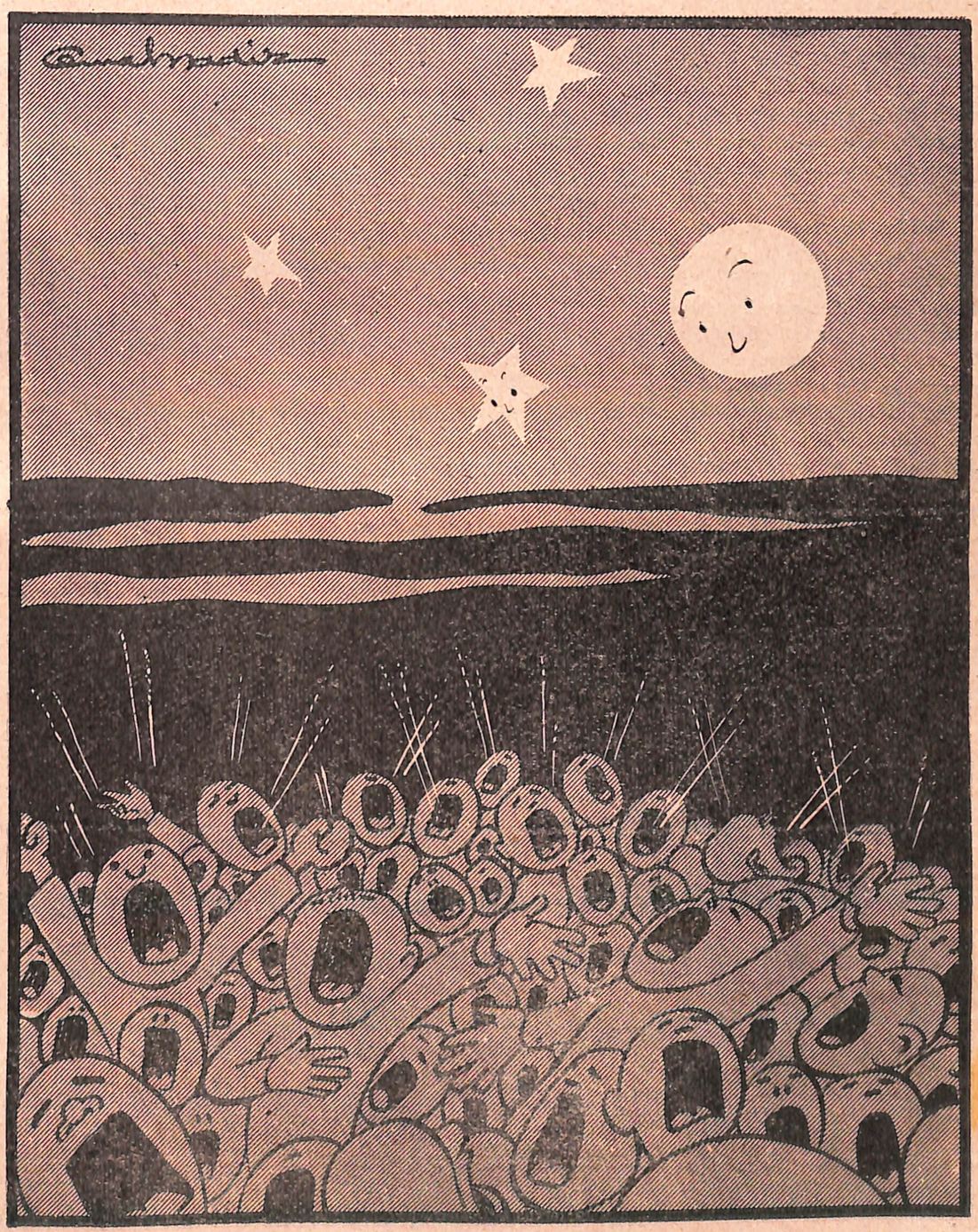

Ay — Nedir bu yer yüzündeki şamata yahu?..
Yıldız — Propaganda neşriyatı!..
— Neden hepsi birden bağırıyor?..
— Birbirini işitmemek için olmalı!..

ANKARADAN

MATBUAT HÜRRİYETİ:

Bir kaç zamandanberi Ankarada toplanıp bazı hayırlı işler müzakere eden Cumhuriyet Halk Partisi heyeti, matbuat hürriyeti için de mühim notlar hazırladı. İstanbul gazetelerinden biri halihazırda hürriyetin hududunu tarif etmek lâzımdır diyor. Bu gazete Florya deniz banyolarındaki çıplaklığın ve kendi tâbirile yazıyorum. Kasığına kadar bacağı çıplak kadın resmi basılmasının men'i lâzım kanaatine varmış vaziyette, Parti heyetinden gazetelere açıkça anlatılmasını istiyor.

Sahiden bu mesele bir hayli çatallıdır. Baksanız a, İstanbul Polis müdürlüğü (Floryanın birleşme yeri olmasına meydan vermiyeceğim) derken Belediye 10 liraya karyolalı, tatlı su banyolu odalar ilân ediyormuş. Bu tezattan henüz anlama farklarının mühim aykırılıklar gösterdiği çok iyi anlaşılıyor. Parti heyetinin ne mütalcada bulunacağı belli değil, lâkin şu arkadaşa anlatmak isteriz ki banyolu odalar, hem de Bursanın şifalı sıcak sularını içersine alan hususî odalar senelerdenberi maaile kullanılmaktadır. Amma sıcak su ile soğuk suyun farkı varsa biz karışmayız. İşin orasına kimyagerler karışır!.

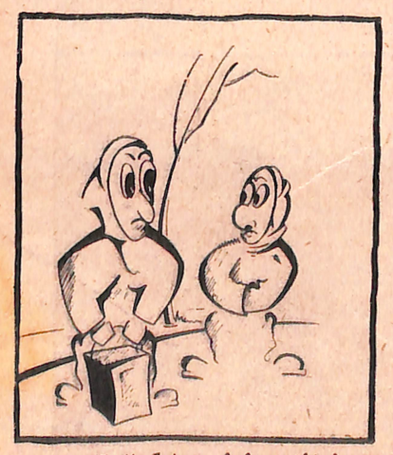

— Soğuktan içim titriyor kız!..

— Şükret!.. Ya bir kaloriferli apartmanda olsan ne yaparsın?!..

RENKLİ FOTOĞRAF SERGİSİ:

Valansiyada renkli fotoğraf sergisi açılmış, birinci günde sergiyi yirmi bin kişi ziyaret etmiş. Valansiyanın ismini bizim yurtda bilmiyen yoktur. Senelerce gramofonlarda, radyolarda «Valansiya!!!» diye başlıyan şarkılar kulaklarımızı çınlatmıştı!.. Açılan serginin adı Alman renkli fotoğraf sergisidir.

Sergiyi İspanyol Basın Birliği açmış. Söylendiğine göre bu mühim sergi Ankarada da açılacakmış. Eğer bu sergi gibi bizde de renkli resimler için bir sergi açılsa Amcabeyimizin mühim bir köşe alacağına şüphe yoktur!.. Bunu dört gözle bekliyoruz.

BENZİN NE DEMEKTİR?

Benzinin ne olduğunu şu harp senelerinde adamakıllı öğrendik. O mübarek nesne olmasa medeniyet derhal çöküyor, sürat çöküyor, iş kolaylığı çöküyor. Halbuki harbi de benzin idare ediyor. Buna ne demeli?.. Geçen gün Madritten gelen bir haber benzin tasarrufu yüzünden kırk bin otomobil birdenbire iki bine inivermiş!.. Kırk binden iki bine!. Belki de yarın hiçe inebilir. Bunları duydukça halimize gece gündüz şükretmekteyiz.

Mütareke senelerinin karanlık günlerinden birinde Sultanahmette toplanan on binlerce halkın huzurunda nutuk söyliyen Müderris İsmail Hakkı beyin, Sultanahmet camiini göstererek «Türk demek minare demektir!» dediği gibi, şimdi de «benzin demek iş demektir!» denebilir.

KEÇİ ETİ CEZASI:

Belediye, Hamamönü kasabı Mehmet Ağır'ın dükkânında keçi eti yakalamış. Halbuki koyun kasapları kapısından içeriye keçi sokamazlar. Peki bu Abdurrahman çelebi ne diye oraya girmiş? Yolunu şaşırmış olacak!.. Belediye bu şaşırmaya tam 50 lira ceza verdi.

Artık kasap Mehmet, soyadı gibi büsbütün ağırlaşmıştır. Geçenlerde buraya Zati Sungur gelmişti, bir kaç gün kalıp gitmişti. Hani burada olsa soracaktım: «Şu salhanede resmen kesilen keçiler şehre gelirken neden ortadan kaybolurlar ve nereye giderler? Kendi kasapları dururken neden koyun kasaplarının dükkânına kaçıverirler?»

EKMEK İŞLERİ:

Bazı tahminlere ve söylenenlere bakılacak olursa Toprak Mahsulleri Ofisi yakında kaldırılacakmış. Bunu duyan biri oburca düşünerek şöyle diyordu: — O halde ekmek işi vesikadan kurtulur, ben de istediğim kadar ekmek yerim!..

Galiba bu dedikodulardan olacak ki Ulus arkadaşımız, ekmek miktarlarının artırılacağı hakkında dönen sözleri yalanladı.

Ekmeği fiyatından fazlaya satan İmren lokantası da on beş gün müddetle kapatıldı ve iki sahibine de ellişer lira ağır para cezası verildi.

Geçen gün gazetelerden biri (İnsafsız bir muhtekir) diye bir serlevha koymuş. Muhtekirde insaf olsa esasen ihtikâr yaparak bu ismi takınmaz!.. İnsafsız muhtekir olursa insaflı muhtekir de olmak lâzımgelir ki böylesini gören varsa beri gelsin!..

Ankaralı amca

Sinema biletçisi — Bir loca vereyim mi?..
Müşteri — Hayır biz evliyiz!..

Amcabeyden rivayet

YENİLENEN ESKİLER!

Otuz, kırk sene evvelki gazete koleksiyonlarını önüne almış, ha bire karıştırıyordu:

— Ne arıyorsun? diye sordular.

— Yeni bir gazete çıkaracağım da, isim arıyorum.. dedi.

— Boşuna arama, dediler, o eski isimlerin hepsi şimdi ortada geziyor!.. Sen daha eskilere bak!

TAHSİL!

İki vurguncu, başbaşa vermişler, yeni bir dolap çevirmek için çare düşünüyorlardı. Katmer enselisi:

— Bu işin nasıl olsa ötesinden geliriz, dedi, bize kim demişler?..

Çifte gerdanlısı:

— Evet, biz bu işin ilk tahsilini 1918 harbinde yaptık, orta tahsilini de şimdi yapıyoruz... diye cevap verdi. Öteki bu güzel buluştan memnun:

— Eğer bir harb daha olur, yüksek tahsilimizi de tamamlarsak var mı bize yan bakan!!.. diye göbeğini hoplatarak güldü, güldü!..

— Hâlâ açılmadı mı kocacığım?..
— Bırak Allahasen!.. Mübarek, sardalya değil ikinci cephe!

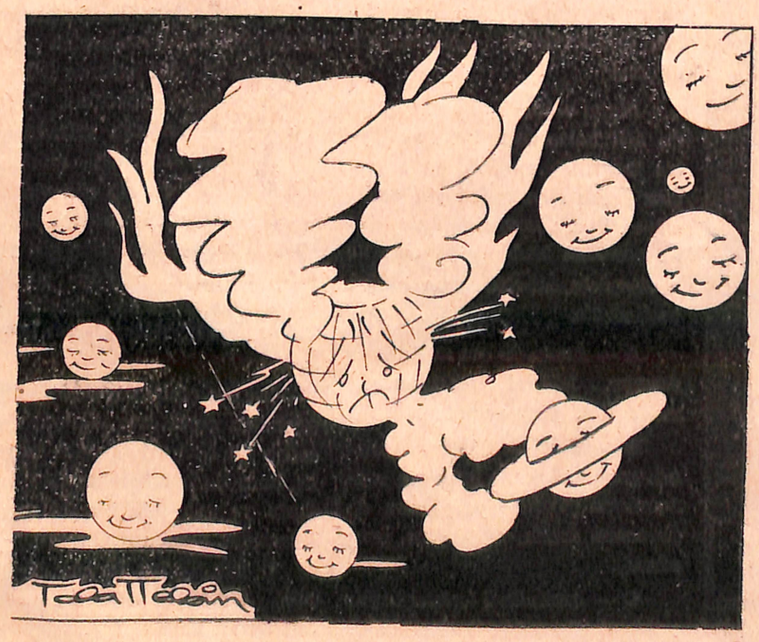

Dünya — «Bir rahat içre herkes, yalnız benim belâda!..»

ÖĞÜNMEK!

Muharrirlerin çoğu, okuyucularının kendilerine karşı pek ilgi gösterdiklerini, takdir ettiklerini söyliyerek, hattâ ikide bir, yazılarında bundan bahsederek öğünürler.

Böyle, kerameti kendinden menkul dervişlerden biri, yine bir gün çalıştığı gazetenin sahibine anlatıyordu:

— O geçenki makalem yok mu hani... Terkos suyuna dair yazdığım makale!.. Okuyucular tarafından pek beğenildi.. İşte şu gördüğünüz yüzlerce mektubu o yazım için kariler gönderdi...

Meşhur muharrir, bu her zamanki öğünmesini bitirip odadan çıktıktan sonra gazete sahibi kıs kıs güldü ve masasının gözünden bir yazı müsveddesi çıkarıp etrafındakilere gösterdi:

— Üstadın haberi yok, dedi, ben o yazıyı pek sudan diye gazeteye koymamış, çekmeceye atmıştım!..

ZOR İŞ!

İki orta yaşlı bayan, Şehir tiyatrosunda, bir perde arasında fiskos ediyorlardı. Astrakan mantolusu:

— Sanatkâr olmak kolay iş değil hemşire... dedi. Öteki, gugurik şapkalısı:

— Evet, diye cevap verdi, bir jübile ile insanın yaşını açığa vuruyorlar!..

NİÇİN EVLENİRLER?

«Şişlinin süslü bir evindeki misafirliğimizde kulak misafiri olduğumuz kadın dertleşmelerinin evlenme ve boşanma işlerine ait canlı parçalarından»

Çorapları, bacaklarının derisi sanılacak kadar gergin, vücudu ve yüzü taptaze bir genç dul, etrafına halkalanmış hemcinslerine boşanmasının sebeplerini anlatıyor:

— Bizim erkeklerle bir çatı altında ömür mü?.. Cehennem azabı!.. İlk görünüşlerinde Avrupalıya benzetiyorlar kendilerini.. Aldanıyorsunuz. Her haliyle sizi aldatmış oluyorlar. Kadınlık hislerini anlar, ihtiyaçlarını ve haklarını taktir ederler sanıyorsunuz. Balayı bile geçmeden maskeleri düşüyor. Gençlik arkadaşlarımızı kıskanmıya, ev idaresinde âdi âdi hesaplara başlıyorlar!.. Bir eğlenti gecesindeki iki saatlik saadetinize göz yummuyorlar.. Hoşunuza giden bir gençle üstüste üç kere dansetseniz namussuzluk oluyor.. Beyoğlu caddesinde tesadüf ettiğiniz bir erkek ahbapla bir yere giiverseniz aile mukaddesatını çiğnemiş oluyorsunuz. Her geceyi iyi ve geniş yaşamak; tasasız, kaygısız bir hayat sürmek arzusunda olduğunu farkediyorsunuz. Bütçenizin imkânsızlığını hesaplıyarak haftanın yedi gününü iyi geçirtecek gibi olan zengin dostlara daha sıcak muamele ediyorsunuz. «Beni servete tercih ediyorsun. Ruhan satılık bir kadınsın..» diye gece eve dönüşte sabaha kadar rahat vermiyorlar.

Evlenmek ne demektir? Bir insana kendini devamlı şekilde hasretmek, onun yüzünü her an görmekle, hayatını o erkekle beraber geçirmeğe tahammül etmek değil mi?... Daha fazlasını neden isterler?.. Başkalarına tercih ise, evlenmekle ispat etmiş olmuyor muyuz?

Evde kapanıp kalmıya razı olursun, geri kadın, mânen ihtiyarlamış kadın, ihma ledilmiye lâyık olmuş mahlûk, kocanın kıskançlığını, başkalarının arzularını bile tahrik edemiyeceği kadar sönmüş kadın olursunuz.. Bütün kıymetlerinizi kocanızın gözlerine ve kafasına sokacak şekilde bir asrî kadın gibi hareket edersiniz, bu sefer de karşınıza umacı şeklinde bir ahlâk kolcusu çıkar.

Siz de bilirsiniz ya, bakın bir asrî Avrupa kadınının gönlüne ve hayatına girebilecek erkek tiplerini sayayım da bizimkilerin bazan bir tek âşık için kopardıkları kıyametlerin mânasızlığını ölçelim:

Bizde olduğu gibi Avrupada da aşk kalmadığından âşık diye bir zamanlar ayrılan sınıfa bugün kadın hayatından yer verilmiyor. Fakat kaybolan âşık tipine mukabil kadına şu cins ve nevilerdeki erkekler için haklar verilmiştir:

A — Aman dö kör = Kadının ruhunu, kalbini hoşlandırarak malik olan genç adam!..

B — Kolaj = Ekseriya kadının genç kızlığında başlıyan münasebetin evlendikten sonra da devamını temin eden yine genç adam!..

C — Ami=Evli kadını başka münasebetlerinden kıskanmadan öteye beriye götüren ve arada bir kendi hissesini alan orta yaşlı adam!..

D — Jigolo = Holivutun son erkek yıldızı kılığında olan güzel delikanlı ki, evli kadının itibarını sosyetelerde yükseltir. Buna mukabil de kadının sofrasından ve cebinden icabında çimlenir bir nevi kalp ve can eğlencesi!..

E — Mişe = Kadının bütün bu gibi münasebetlerine göz yuman, aileye hürmetkâr zengin, şık ihtiyar adam ki, ailenin ve kadının maddî ihtiyaçlarını karşılar!..

Bu beş türlü yavuklu nümunesinden gayri orta ailelere musallat iki cins erkek daha vardır ki, koca ile beraber hayatın, kadının ve evin bin bir ihtiyacını tamamlar addolunmaktadır!..

O iki cinsten birine: «Sutönör» öbürüne «Makro» derler. Sutönörler kadının bir ayıbını yakaladığından bilistifade hakkısü-

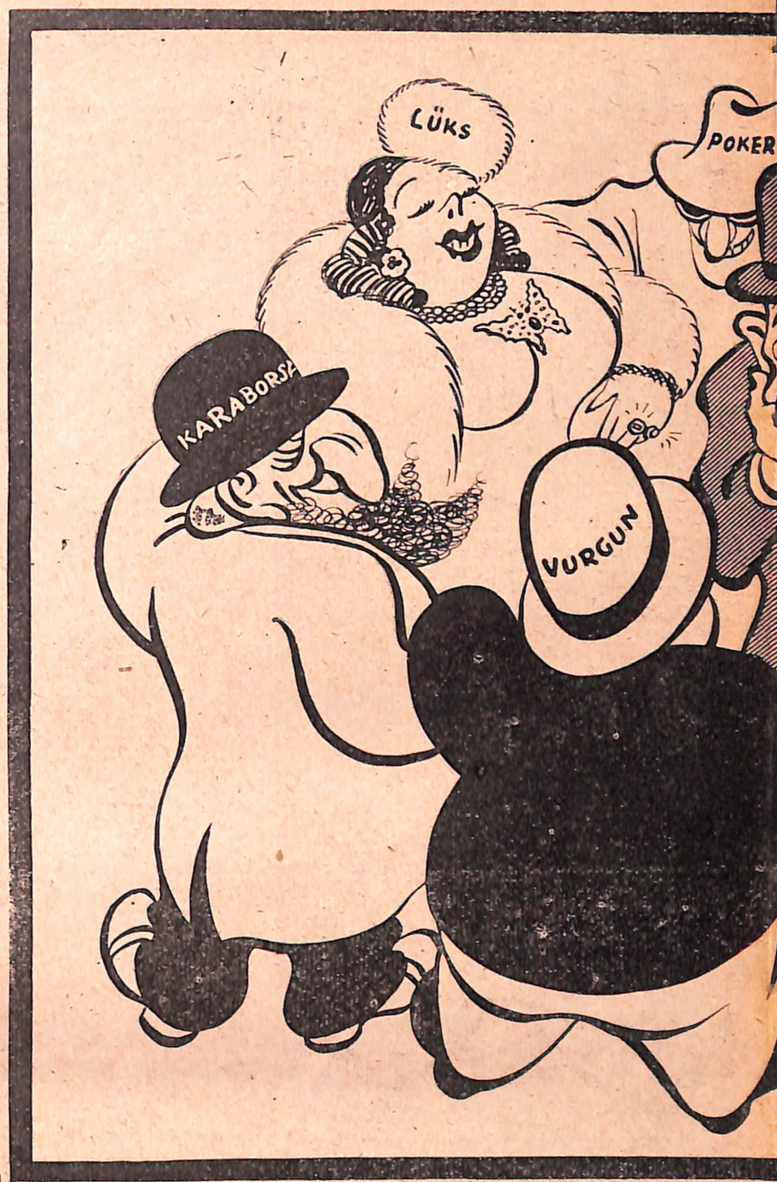

Bu harbin olaylarında

Yeni zengin — «Bir elinde gül bir elde câm geldim sakiyâ
«Kangısın alsam gülü yahut ki câmı ya seni?»

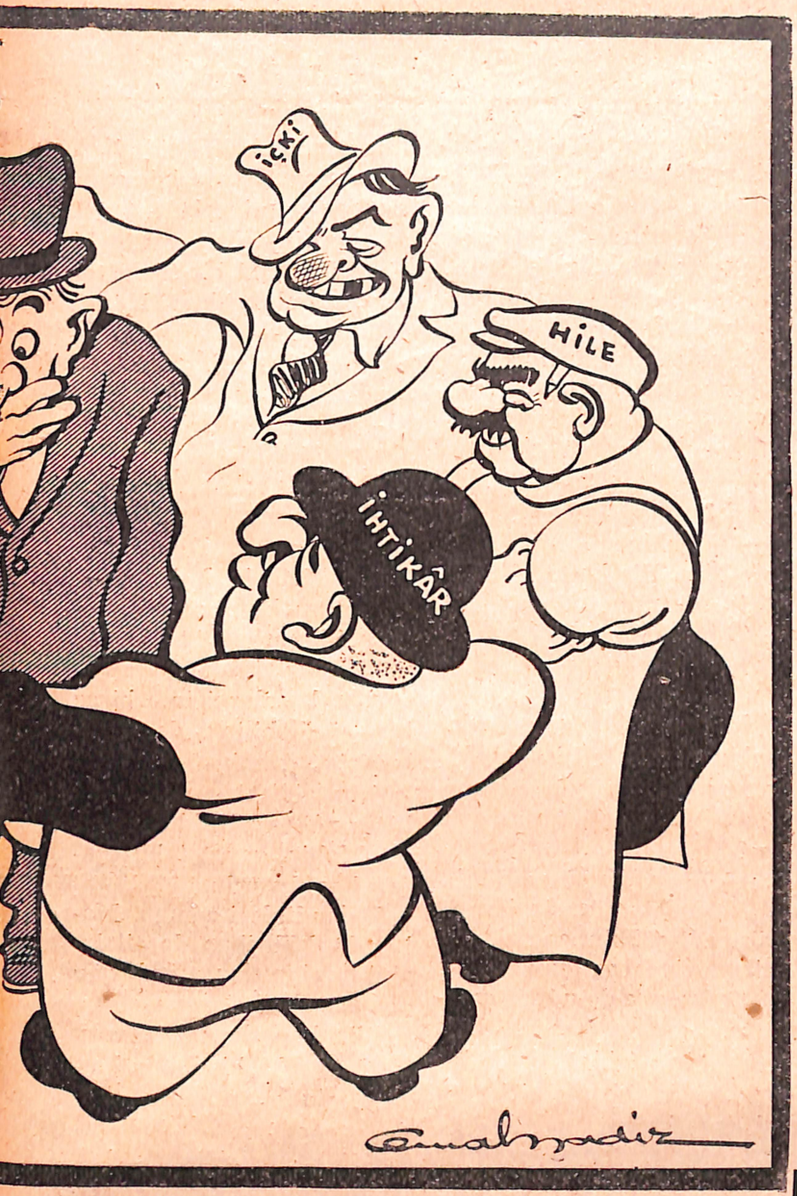

n: ÇEMBERLEME!..

kût olarak vücutlarını almış, ondan sonra tehditle para sızdırmakta bulunan bir nevi âşıktır!.. Makro ise kadını doğrudan doğruya satılık bir metâ gibi ötekine berikine peşkeş çekerek eğlence masraflarını temin eden ve çok defa aile ocağının yıkılmasına sebep olan âdi tip!..

Görüyorsunuz ya bir Avrupalı kadının hayatında bu nümunelerden bir kaçıcemedildiği halde aile hayatı bozulmuyor!.. Bizler, evde ekserî kocayı memnun etmek, maişeti kolaylaştırmak üzere yalnız Mişe'yi yani paralı dostu intihap ediyoruz!.. Çıldırıyorlar. Sanki dünya yerinden oynuyor!..

— Bizi geyik yaptınız! diye feryada başlıyorlar. İşin en aşağı tarafı da şu; ziyafetlerinde bulunurken, kolaylıklarını görürken hiç te şikâyet etmiyorlar. Vakta ki adamcağıza sarfettiği paraların hakkını biraz fazlaca iltifat ederek ödemek istiyorsunuz. O zaman koca denilen muhterem efendi bar bar bağrıyor!..

Güzel kadını dinliyen genç kızlar bağrıştılar:

— Neden bizim erkeklerimiz tam mânasile asrî ve Avrupalı olamıyorlar. Hem geyik olmak ne demekmiş.. Boynuzun haysiyet ve namusla alâkası nedir? Nihayet geyik de hayvanların en cana yakını değil midir?.. Eski den ninelerimiz dünyanın bir koca öküzün boynuzları üstünde durduğunu söylerlerdi. Yeni kurulan bir ev boynuz üstünde durmuş çok mu?

— Haklısın kardeş, biz de evlenirsek hiç olmazsa bir Avrupa kadınının hususî hayatına giren beş erkek nümunesinden ikisine olsun göz yummıyacakları tercih edip hayatımızı bağlamıyacağız...

BACANAK

Aramızda yaşıyanlar :

Mes'ut çiftler!

YAZAN : MAHMUT YESARİ

Karı, koca; ikisi de, birbirlerinin kaçıncı karısı, kaçıncı kocası idiler, bilmiyorlardı. İkisi de, aynı şirkette çalışıyorlardı.

Kocanın, kaçıncı olduğunu numaralayamadığı sondan evvelki karısı da, aynı şirkette daktilo idi.

Koca, sondan evvelki karısından bıkmıştı, sonuncu numara ile sevişmiye başladı.. Çok çabuk anlaştılar ve bir gün, birbirlerine halef, selef olacak kadın, şirkette, saç saça , baş başa, birbirlerine girdiler. Koca, bu rezaleti fırsat bildi, hemen karısını boşadı, yeni sevgilisi ile evlendi...

Yeni karı koca, hovarda idiler. Ahlâkları uymuştu. İkisi de açık fikirli idi. «sahte hicap» tan uzak yaşıyorlardı. Aynı şirkette çalışmalarına rağmen, birbirlerini pek az görüyorlardı. Bazan, kocası, karısının çalıştığı odaya geliyor, soruyordu:

— Mihriban, nerede? Bugün, gelmedi mi?

— Geldi ama, izin aldı, gitti.

— Nereye gitti?

— Bir şey söylemedi..

Odadakiler, gayriihtiyarî düşünüyorlardı:

— Kocası, evden erken çıkmış olacak ki karısının çıkıp çıkmadığını bilmiyor.

Karısının izin alıp gittiğini duyan koca, fazla merak etmiş görünmüyordu.

Bazan Mihriban, kocasının çalıştığı odaya gidiyor, soruyordu:

— Mahir, bugün gelmedi mi?

— Üç gündür gelmiyor!..

(Arkası S. 8 de)

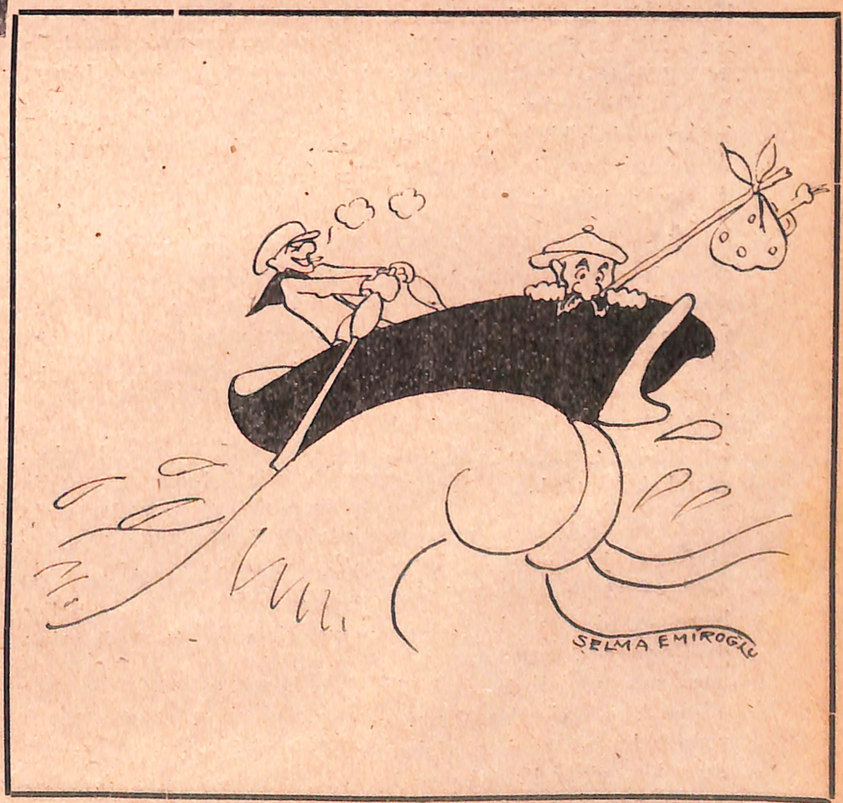

— Vay canına!.. İstanbulun depremi bizim Geredeninkinden de zorlu imiş!..

Dünden, Bugünden:

ÇAY

İster Çinden, ister maçinden gelme bir âdet olsun, aramızda kökleşmiş bir içkiydi. Hastalığa bir bahane bulâmıyan hekimler hemen yapıştırırlardı: «Çay, kahve yasak!» İyi ama zararından çok faydası olan bu mübareğin tiryakiliği de başka bir şeye benzemezdi ki... Buna alışan kimse bir sabah çayını içmezse başı kazan... Akıl, fikir hak getire...

Bunun için evlerin dolaplarından kutu kutu çaylar eksik edilmezdi. Kökü Kafkaslara dayanan bazı ailelerde o göbekli semaver sabah karanlığında ateşlenir, gece yatarken söndürülürdü.Ev halkı sabah, öğle, ikindi, akşam demez eli deydikçe bardak bardak çay içerdi.

Hazırlanması da ayrı bir hüner.. Yanları mor, kırmızı dallı porselen ördek çaylığa bir tutam çay atılacak, toz olmaması da şart. Evvelâ kaynar su ile haşlanıp dökülecek, sonra çaylık doldurulup semaverin tepesindeki yere oturtulacak. Sırtına da havlu cinsinden bir örtü!.. Artık on beş dakika mı olur, yirmi dakika mı, çayına göre, demlenmesi beklenecek. Vakti gelince ince belli, kenarı yaldızlı billûr bardaklara iki parmak çay, üst tarafı su doldurulup içilecek.

Şeker de kesme olacak, toz olmaz. Bunun da türüsü: Kıtlaması, dişlemesi, yandan çarkhısı!.. Çaylar da çeşit çeşit: Seylân, Popof, harman, ak harman, kara harman, akkuyruk... Bunların kimi kokusu, kimi rengi, kimi kuvveti için alınır,, çoğu karıştırılarak kullanılırdı.

Tiryakilerin bir meramı da çayın mutlaka semaverde pişmesiydi. İbrikte, maşrapada hazırlanan çayı ağızlarına koymazlardı. Semaverin suyu ayna gibi memba suyu, ateşi de toz değil, elleme kömür olacaktı. Çarşıda, pazarda bu işin meşhur ustaları parmakla gösterilir, tâ meselâ Boğaziçinden, Şehzadebaşına, Veznecilere çay içmiye gidilirdi!..

Harp ve kıtlık yıllarında zümrütankalaşan bazı yiyecek ve içecekler gibi çay da iyi saatte olsunlara karıştı. Kilosu 16 liraya mı olur, 17 liraya mı; yoksa ekmek karnesinin köşesindeki harflerden birine mukabil İnhisarlar idaresi tarafından verilen cinsten mi olur, insan bir defa eline geçrdi mi rengine, kokusuna, şartına, şurtuna bakmadan çaydana doldurup nefsini körletmiye bakıyor. Amma semaver istermiş, elleme kömürsüz olmazmış, kesme şeker lâzımmış, kimin umurunda!.. Yeter ki bardakta kırmızı renkli, şekerli bir sıcak su olsun!..

Çarşı çaycıları da bunu bildikleri için çay yerine kaynatıp satmadıkları bir ayrık otu kaldı!. Yokluk insan dehasını kamçılar derler; çay yerine ıhlamur, tarçın, havlıcan, ada çayı kaynatıp içmek; şeker yerine çekirdeksiz kuru üzüm, kuru incir, bulama kullanmak da işte bu darlık devirlerinin icatları oldu. Şair:

Mihneti kendine zevk etmedir âlemde hüner»

Mısraını elbet boşuna söylememiş!.. Fakat çaydaki şu garip hassaya bakın ki eskiden çok içilince sinir bozar, uyku kaçırır diye doktorların menettikleri bu nesne, bugün tamamen aksi tesiri yapmakta; hiç olmazsa günde bir bardacık içilmeyince sinirler bozulmakta, uyku kaçmakta!..

Bu güzel içkinin bereketi kaçtığındanberi çarşıda, pazarda çayının nefasetiyle anılanlar da kalmadı. Hattâ misafirini bir çay içirmeden bırakmıyan; merhaba diyenin önüne çay bardağını dayıyan cömertler de ortada yok.

Şimdi çaycı çırağı görünmeden misafiri savmanın yolunu arıyan arıyana.. Gelince de —çaycı ile evvelce yapılan bir anlaşmaya göre — gizli bir işaretle işi atlatan atlatana...

(S. 7 den devam)

Mihriban, buna, şaşmış görünüyordu:

— Ya! Çok iyi!..

Mahirin arkadaşları, birbirlerine bakıyorlardı. Mihriban, odadan çıkınca, konuşuyorlardı:

— Bu nasıl karı kocalık? Üç gündür, birbirlerini görmüyorlar mı?

Mahir, sokakta bir tanıdığın yolunu çeviriyordu:

— Baksan a, benim Mihribanı gördün mü?

— Hayır, görmedim.. Ne vardı?

— Mühim bir sey söyliyeceğim. Bir haftadır tesadüf edemedim.

Tanıdık, cevap veremiyor, onun yüzüne bakakalıyordu!..

Mihriban, tramvayda, yahut vapurda bir ahpabı, yanına çağırıyordu:

— Mahiri gördüğün var mı?

— Bir aydır görmedim!..

— On beş gündür, ben de görmedim. Dün, eve gittim, hizmetçiye sordum. Bir haftadır, eve de uğramıyormuş.

Mahir, içkiyi, eğlentiyi seviyordu. Yalnız şirketteki genç kızlar, evli kadınlar, dullarla değil, eskiden tanıdığı, şöyle göz aşinalığı olan bütün kadınlarla arası iyidi. Şirketten ikramiye, avans alınca, yahut bir punduna getirip açıktan bir iş yapıpta biraz paralanınca, bir iki kadını alıyor, bir otomobile atlıyor, Maslağa, Büyükdereye gidiyor, paralar suyunu çekinciye kadar, vur patlasın, eğleniyordu. Onun için, kadının yaşı yoktu. Gençler, ilkbahar; orta yaşlılar, yaz; olgunlar, sonbahardı. Bazan kışlağa çekildiği de oluyordu. Bu huyunu beğeniyor ve açık açık öğünüyordu.

Mihriban da, genç delikanlı tiryakisi idi. O, daima, bir bahar havası icinde yaşıyordu. Tanıdığı tüccarların, avukatların makine ile yazılacak işlerini alıyor, bir kaç gün kendini sıkıyor, çalışıyor, eline geçen para ile keyif sürüyordu. O sırada gözde olan gençle Adaya, yahut Boğaziçine gidiyor, günlerce bir otelde kapanıyordu.

Kimin kime, ne demeye, ağız açmıya hali, hakkı hattâ vakti vardı? İkisi de günlerini gün ediyorlardı.

Öyle insanlar vardır ki «evlerinde bin bir türlü teseyyüp bulunurken lâf ile dünyayı nizama sokmak» isterler. Bu çeşit boşboğazlar bazan Mahire:

— Karını, Hürriyet tepesinde gördük!

Mihribana:

— Kocan, Suadiyede zevkediyordu! Diyorlardı. Fakat, Mahirin, Mihribanın da kılları kıpırdamıyor, omuz silkiyorlardı!..

Aile hayatında böyle kusurlar, kocalar için, biraz hoş görülebilirse de, karılar için, «cemiyet görenekleri ve gidişatı» dolayısile biraz nâhoş görüldüğü halde, Mahir, gayet tabiî olarak karşılıyordu.

Evlendikleri zaman, Mahir de, Mihriban da ailelerini bırakmışlar, ayrı bir ev açmışlardı. İki sene süren evlilik hayatlarında , evlerinde sürekli bir hafta, başbaşa oturmamışlardı. İkisi de, esvap, çamaşır değiştirmek için eve gidiyorlardı.

Bir gün, Mahir'e sordum:

— Şimdiki karını, severek aldın? Bunu, her zaman söylersin. Öyle iken, pek ender buluşuyorsunuz. Bu, neden?

Mahir, bir kahkaha attı:

— Onu, huyunu sevdiğim için aldım. O da, benim huyumu sever... İki senelik evlilikten sonra, kadın isyan etmişti. Kocasının vefasızlığı, nihayet izzetinefsine mi dokunmuştu, yahut başka birinin huyunu mu sevmişti, bilinmez...

İkisi de, memnun, ayrıldılar. Mahir de, Mihriban da, tekrar evlenmek için, ayrılma dâvasının sonunu bekliyorlar.

Ben, su neticeye vardım. Her halde, ikisinin de huyları değişmiş ve yeni huylarına denk, yeni sevgililer bulmuş olacaklardı!.. ,

Mahmut Yesari

SADIK KÖPEK

Resimli Hikâyə: 1

Yazan : **PATAVATSIZ**
Çizen : **Selma EMİROĞLU**

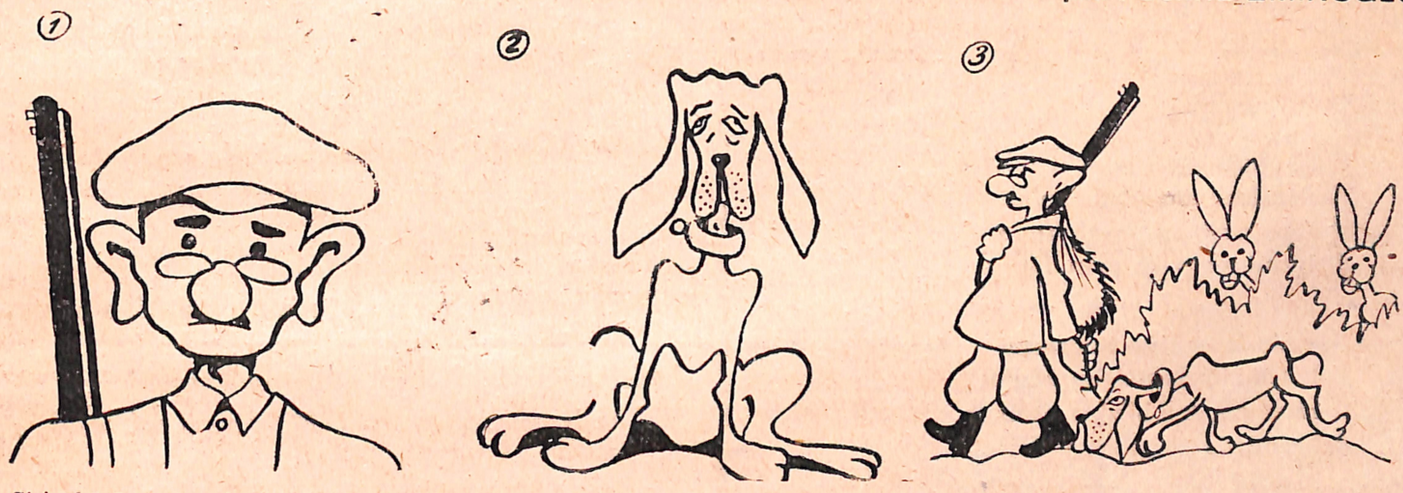

«Sizin köyün en meşhur avcısı kimdir?» diye sorarsanız hiç düşünmeden «komşu bay Ali Çakaralmazdır!» derim.

Gerçe sinek avcıları, kadın avcıları, enayi avcıları arasında da pek meşhurlar var ama hiç biri bizim Çakaralmazın eline su dökemez. Onun en büyük marifeti avlarını kurşunla değil de lâfla avlamasıdır!..

Komşumuzun Daltaban adında bir de köpeği vardır. Amma ne köpek!.. Fevkalâde hassas, bir saatlik yerden koku alır, yel gibi koşar, etraftan kuş uçurmaz, sahibinin her dediğini anlar bir mahlûktur.

Yalnız şunu da söyliyeyim ki bütün bu meziyetler onun gençliğine ait birer güzel hatıradır!.. Zavallı, ihtiyarladıktan sonra bunların hepsini birer birer kaybetti...

Zaten avların çoğundan eli boş dönen bay Çakaralmaz, Daltaban da ihtiyarlayınca artık büsbütün avlanamaz oldu. Dağda, bayırda av ararlarken tavşan yuvalarının yanından geçerler de farkında olmazlar; yanıbaşlarından keklik sürüleri havalanır da bana mısın, demezlerdi....

Yine bir av mevsiminde dağ, tepe dolaştıktan sonra, saçmalardan bir tane bile eksiltmeden akşamı ettiler. Köye dönüyorlardı. Tam çamlı bayıra gelince Daltaban yere serilmez mi?.. Aman bire!.. Etme, eyleme, anan yahşi, baban yahşi... Hayır!.. Hayvan

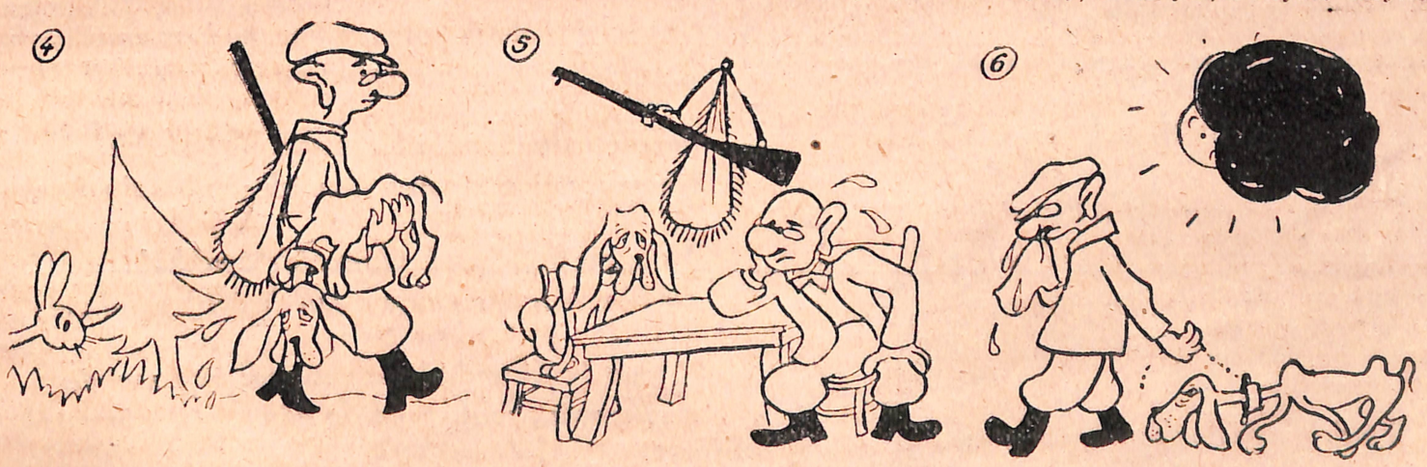

boylu boyuna yere uzanmış, yorgun gözlerini efendisinin gözlerine dikmiş: «Allaha sen bırak beni şuracıkta da rahat rahat öleyim..» demek istiyordu!.. Çaresiz, bay Ali sevgili köpeğini kucakladı, eve getirdi...

Bu vaka bay Çakaralmaza, zavallı Daltabanın artık son günlerini yaşamakta olduğunu haber vermişti. Evet ölecekti hayvancık!.. Ölecekti, ama nasıl?.. Biçare kimbilir ne haller geçirecek, ne ıstırap çekecekti..

İyisi mi, onu biran evvel, acı çektirmeden öldürüp hayatına son vermeli!.. Bu, Çakaralmaza pek insanca göründü...

Ve ertesi sabah Daltabanı zincirinden tuttu Verdiği kararı yerine getirmek üzere yola çıktı.

Zavallı vefakâr köpekçik... Daha derisi tüylenirken Çakaralmazın eline gelmişti. Onu bir evlât gibi koynunda büyütmüş, yanından ayırmamıştı.. Tam on beş sene, dere, tepe beraber dolaşmışlardı... İşte şimdi ölüme giden köpek böyle bir sadık köpekti...

Çakaralmaz, sevgili Daltabanı için en acısız, en tatlı ölüm olarak suda boğulmayı bulmuştu. Ve öyle de yaptı: «Hem, zavallıcık son nefesin verirken belki bir, iki balık da yer... Ve ölürken de onu gözüm görmez..» diye düşünerek köpeğin ayağına bir taş bağladı, ıslak dudaklarına bir öpücük kondurduktan sonra suya bırakıverdi...

(Arkası var)

KİRALIK SAHİFE

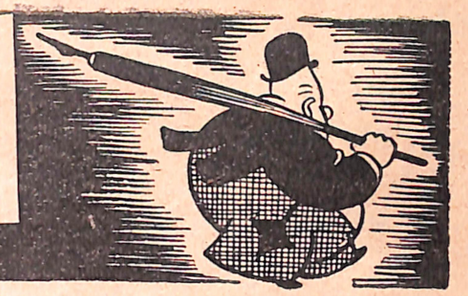

Bu haftanın kiracısı : Orhan Seyfi ORHON

Sahifenin tellâlı : TINMAZ

DUA

Ulu Tanrım, şu çamurlu yolları,
Yaz gelince toz içinde yollar et.
Matbuata sövüp, sayan kulları,
Birbirini sevip sayan kullar et.

★

Hayallerle avutup ta kızımı
Yalancıktan şişirmişim pazımı
Geçiremem ona hiç bir sözümü
Bahçemizde dikenleri güller et.

★

«Büyük Doğu» neden bana gam olsun?
Şiirlerde mâna, vezin tam olsun,
Hezeyana bâri bunlar gem olsun;
Her dem olgun meyva veren dallar et.

★

Şükür artık bitiverdi devamı;
«Bir şaheser devrin Çocuk Adam'ı»
Duyduklarım yoksa aksi seda mı?
İçtiğimiz ağuları ballar et.

HARB İÇİNDE BAHAR

Bu sene sarışın yüzlü ilkbahar,
Çimenler üstünde şaşkın yatıyor!
Gizli ellerde oynıyan ihtikâr,
Çil çil altınları şıkırdatıyor!

Fakirin cebine düşmüş bir ateş,
Yok, eşsiz dolaşan züğürtlere eş;
Borsayı andıran paazrda güneş,
Aldanan alıcı gibi yanıyor!..

Fiyatlar bir acı mersiye sanki,
Yenen kazıkların garip âhengi;
Bu sene açılan güllerin rengi,
Saçılan parayı hatırlatıyor!..

KARABORSADA SEYAHAT

Çıktım bu yıl karaborsa ellerinde seyehate,
Bu gezinti elbet bir gün erecekti nihayete.

İhtikârın denizinde sandal gibi kaldı gemim;
Tüccarların bir çoğu da mütemayil hiyanete.

Sabuncular kârlı işin sefasına dalmadalar,
Yol açılır böyle her an Tifüs denen sefalete.

Fiatlarda bir koşudur devam eder kaç senedir,
Belediye işlerinden dert yanayım Vilâyete!..

Hele yağlar çeşit, çeşit hile dolu, hurda dolu
Katıksızı buluversek kavuşurduk saadete.

Kumaşçılar Avramları, Mişonları andırıyor,
Yüzde beş yüz kârdan bile başlıyacak şikâyete.

Bu gidişle her günümüz ramazana benzemede,
Oruçların sevabını soralım mı Diyanete?

Soframızda iki kabı bir arada görüversek;
Hemencecik sevinerek konduk sandık ziyafete

Maaşımı kapatarak alınca bir ayakkabı;
Dediler ki:«Başlamışsın sen de artık sefahate»

Kanun belki imdadıma yetişirdi en sonunda
Bu karanlık yolda fakat imkân yoktu sehayate.

O. S. O

KAÇMA !

Kız bir içim su gibi
Kalbimden akıp kaçma.
Ümit bulutu gibi
Halime bakıp kaçma.

Gitti her arzum güme
Dertlerim küme küme
Bakma kız güldüğüme
Ufkumda çakıp kaçma.

BULMACA

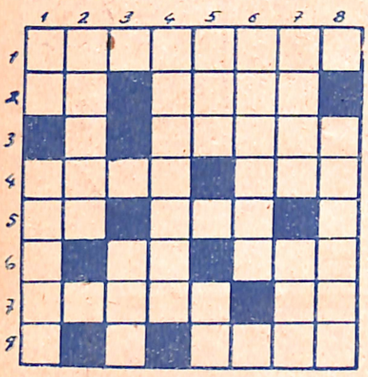

Bulmaca:

Soldan sağa:

1 — Son günlerde çıkan bir karikatür albümü!

2 — Yol gösteren işaret. Bilgin.

3 — Mısır valisi.

4 — Bu harbin en korkunç silâhlarından biri. Cet.

5 — Eski silâhlardan biri. Fasıla.

6 — «Of» un aksi. Islaklık.

7 — Züğürtlerin dolduramadığı eşyadan biri. Bir nota.

8 — Yunanlı.

Yukarıdan aşağı:

1 — Bir nota. Kâğıt destesi.

2 — Topal.

3 — Bir kaç çadırdan mürekkep topluluk.

4 — Keyifli insanlarda çok bulunur!

5 — Bir isim. Bir nota.

6 — Vurguncuda bulunmaz!

7 — Baş harfine iki nokta korsanız ümit olur!. İzmirli.

8 — Tramvay memurlarından biri.

AMCABEY VE KİTAPLAR

SALKIM

Salkım, genç şair Ercüment Alacakaptanın yirmi yaş bağından verip sunduğu bir şiir salkımıdır. Her bir tanesi aruz veya hece ile tatlandırılmış olan bu salkım, şiir ve edebiyat meraklısı okuyucularımızın tadına doyamıyacakları gönül yemişlerinden biridir.

Muallim Ahmet Halit kitabevinde 50 kuruş fiyatla satılmaktadır.

MİLLİYETÇİLİK YOLUNDA..

Ergenekon, Bozkurt, Gök-Börü dergilerinde Türkçülük konusu üstünde en ateşli yazılarile dikkati çekmiş olan R. Oğuz Türkkan, bu dergilerde çıkan bazı yazılarını — yenilerini de ilâve ederek — 136 sahifelik bir kitap halinde toplamıştır.

«Milliyetçilik yolunda» adını taşıyan bu kitap «Müftüoğlu yayınevi» tarafından 100 kuruş fiyatla satışa çıkarılmıştır.

«Türkçülük nedir? Bozkurtçunun âmentüsü, Türkçülüğe bakışlar..) gibi 28 ayrı konuyu belirten bu değerli kitabı tavsiye ederiz.

Sahibi: Sermet Muhtar ALUS
Neşriyat Müdürü: OSMAN N.
Cumhuriyet Matbaası İstanbul 1944

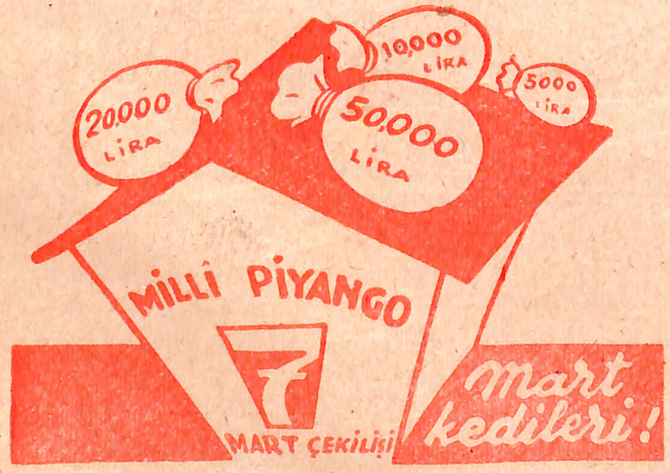

Tam bilet 3, yarım bilet 1,5 lira, çeyrek bilet 75 krş.

HEDİYELİ MÜSABAKAMIZ

Sevgili okuyucularımıza yine bir nüsha sürecek olan bir hediyeli müsabaka sunuyoruz. Bu müsabakamızın konusunu, Amcabeyin şu sorusu teşkil ediyor:

Amcabey diyor ki:

— Babam Cemal Nadir, on beş yıldanberi beni çizer ve her çizişinde de hep aynı yerden başlar. Acaba bu hareket noktası neremdir?.. Kaşım mı, gözüm mü, şapkam mı, şemsiyem mi?.. ilâh...

Amcabeyin bu hoş ve pek kolay sorusu umarız ki sızı yormıyacak ve onun şu resmine bakıp kestireceğiniz bir cevabı hemen yazıp bize göndereceksiniz.

Bu müsabakaya iştirak edebilmeniz için mecmuamızın kapağına bir kupon koyuyoruz. Bu kuponu cevabınıza ekliyerek isim ve adresinizle birlikte «Amcabey müsabaka memurluğuna» gönderiniz.

Yalnız, göndereceğiniz cevap (10 mart 1944) cuma akşamına kadar bize gelmiş olmalıdır. Gelen cevapları, Amcabeyin babasına göstereceğiz. Eğer, onun Amcabeyi çizmeye başladığını bildinizse doğru cevap verenler arasına ayrılacaksınız. Bilemedinizse yandınız!..

Doğru bilenler arasında (10) kişiye sıra ile şu ediyeler verilecektir:

Birinciye: Bir kilo kestane şekeri!

İkinciye: Bir kilo akide şekeri!

Üçüncüye: Bir kilo çay şekeri!

Dördüncüden altıncıya kadar: Yarımşar kilo badem şekeri!

Yedinciden onuncuya kaadar: Yarımşar kilo toz şekeri! (Az veren candan!)

(Not: Bu fevkalâde tatlı müsabakayı kaçırmamanızı tavsiye ederiz!)

OLAY

Sahifelerini doldurran meşhur imzalarla ve en güzel resimlerle az zamanda kendini sevdiren aylık mecmuadır.

Günün

En faydalı, en doğru tiyatro ve sinema haberleri **PERDE - SAHNE** mecmuasındadır.

Amcabey

SİYASÎ MİZAH MECMUASI

Sayı: 65

«Yorgan gidecek, kavga bitecek!..»

AMCABEY
Müsabaka kuponu